

Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

kreikka

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [el](#)

Swipe to change

Perusoikeudet

Kypros

Kansalliset tuomioistuimet

Nicosia District Court (Nikosian aluetuomioistuin)

Charalambos Mouskos Street
1405 Nicosia

Cyprus

Limassol District Court (Limassolin aluetuomioistuin)

8 Lord Byron Avenue
3726 Limassol
PO Box 54619

Cyprus

Larnaca District Court (Larnakan aluetuomioistuin)

Artemidos Avenue
6301 Larnaca
PO Box 40107

Cyprus

Paphos District Court (Pafoksen aluetuomioistuin)

Corner of Neophytou St. & Nikolaides St.
8100 Paphos
PO Box 60007

Cyprus

Famagusta District Court (Famagustan aluetuomioistuin)

2 Sotiras St.
5286 Paralimni

Cyprus

Kyrenia District Court (Kyrenian aluetuomioistuin)

Charalambos Mouskos Street
1405 Nicosia

Cyprus

Kansalliset ihmisoikeuselimet

Ihmisoikeus- ja hallintovaltuutettu (oikeusasiamies)

Ihmisoikeus- ja hallintovaltuutettu (*Epítropos Dioikiseos kai Anthropon Dikaiomáton*, josta käytetään myös nimitystä "Ombudsman" eli oikeusasiamies) on vuodesta 1991 saakka virallisesti toiminut riippumaton valtion virkamies, joka on ensisijaisesti vastuussa tuomioistuimen ulkopuolisesta hallinnon valvonnasta ja ihmisoikeuksien suojelusta.

Oikeusasiamies pyrkii ennen kaikkea varmistamaan lainmukaisuuden, edistämään hyvää hallintoa, suojelemaan yksilöiden oikeuksia, torjumaan hallinnollisia epäkohtia sekä suojelemaan kansalaisten oikeuksia ja yleisiä ihmisoikeuksia.

Oikeusasiamies aloittaa yleensä tutkinnan saatuaan kantelun kansalaiselta, johon kantelun kohteena oleva toiminta on vaikuttanut suoraan ja henkilökohtaisesti. Lisäksi hän voi aloittaa tutkinnan ministerineuvoston määräyksestä tai oma-aloitteisesti, kun kyse on yleistä etua koskevasta asiasta.

Oikeusasiamiehen ehdotukset ja suositukset eivät ole sitovia. Niiden noudattamatta jättäminen herättää kuitenkin periaatteellisen kysymyksen, minkä asiaa koskevaan lakiin äskettäin tehty muutos on osoittanut. Sen mukaan oikeusasiamies voi neuvotella sen viranomaisen kanssa, jota asia koskee, tavoitteenaan saada tämä hyväksymään oikeusasiamiehen kannat ja noudattamaan niitä käytännössä.

Oikeusasiamiehellä on hyvin laajat valtuudet, sillä edellä mainitun lisäksi hän hoitaa seuraavia tehtäviä:

Syrjinnän torjunnasta vastaava elin: Oikeusasiamies selvittää yksityishenkilön tekemän kantelun johdosta tai omasta aloitteestaan, onko henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun periaatetta rikottu rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, yhteisöön kuulumisen, kielen, ihonvärin, iän, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, uskonnon tai poliittisen tai muun mielipiteen perusteella jollakin seuraavista osa-alueista: sosiaalinen suojelu, sosiaaliturva, sosiaalietuudet, terveydenhoito, koulutus, osallistuminen yhdistysten ja ammattiliittojen toimintaan tai tavaroiden ja palvelujen saanti, asuminen mukaan luettuna. Oikeusasiamies voi toimia sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Tasa-arvoelin: Oikeusasiamies selvittää yksityishenkilön tekemän kantelun johdosta tai omasta aloitteestaan, onko henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun periaatetta rikottu sukupuolen tai sukupuoli-identiteetin, rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, yhteisöön kuulumisen, kielen, ihonvärin, iän, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, uskonnon tai poliittisen tai muun mielipiteen perusteella jollakin seuraavista osa-alueista: työ, ammatti ja ammatillinen koulutus, mukaan lukien työsopimukset ja asiakirjat, joissa määrätään esimerkiksi työsuhteesta, työhönotosta, irtisanomisesta ja sanomalehtien työpaikkailmoituksista. Erityisenä selvityksen kohteena on lisäksi mahdollinen sukupuoliin perustuva syrjintä tavaroiden ja palvelujen (esimerkiksi koulutus-, terveys-, pankki- tai vakuutuspalvelujen) saannissa. Oikeusasiamies voi toimia sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Kidutuksen ehkäisemisestä vastaava riippumaton viranomaiselin: Oikeusasiamies tekee vapaasti käyntejä paikkoihin, joissa pidetään vapautensa kokonaan tai osittain menettäneitä henkilöitä (esimerkiksi vankilat, poliisin säilöönottotilat, psykiatriset hoitolaitokset ja vanhainkodit), ja kirjaa havaintojaan niiden elinoloista. Käyntien tarkoituksena on varmistaa henkilöiden ihmisarvoinen kohtelu ja oikeudet. Oikeusasiamies antaa käyntien jälkeen suosituksia sekä

havaitsemiensa olosuhteiden että niihin liittyvien lainsäädännöllisten ja institutionaalisten puitteiden parantamisesta. Valvoessaan toimivaltaisia viranomaisia ja käydessään avointa keskustelua niiden kanssa hän voi myös antaa suosituksia ja tehdä ehdotuksia kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun ehkäisemiseksi. Oikeusasiamies voi toimia sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Kansallinen ihmisoikeuselin: Oikeusasiamies esittää lausuntoja, suosituksia ja ehdotuksia, jos hän katsoo, että jokin valtion viranomainen on loukannut tai rajoittanut ihmisoikeuksia. Lisäksi hän toteuttaa laajempia toimia edistääkseen ihmisoikeuksien kunnioittamista ja on tätä varten yhteydessä ihmisoikeuksia ajaviin kansalaisjärjestöihin ja muihin järjestäytyneisiin ryhmiin.

Vammaisten henkilöiden oikeuksia edistävä riippumaton viranomainen: Oikeusasiamies vastaa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen täytäntöönpanon edistämisestä, turvaamisesta ja seurannasta Kyproksella.

Hän tutkii joko oma-aloitteisesti tai kantelun johdosta, noudattavatko valtion viranomaiset yleissopimuksen määräyksiä, ja laatii kertomuksia, joissa esitetään parannusehdotuksia. Lisäksi hän tekee yhteistyötä alan muiden toimijoiden kanssa, antaa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaa koulutusta ja tietoa ja edistää niiden toteutumista käytännössä.

Kyproksen poliisi

Kyproksen poliisiin on perustettu toimistoja, joiden tehtävänä on edistää, suojella ja vahvistaa ihmisen perusoikeuksia. Jäljempänä esitellään lyhyesti näiden toimistojen tehtäviä, velvollisuuksia ja toimia, joilla poliisissa varmistetaan perusoikeuksien suojelu.

Ihmisoikeustoimisto

Ihmisoikeustoimisto raportoi Kyproksen poliisiin EU-asioita ja kansainvälisiä suhteita hoitavalle osastolle. Toimisto vastaa EU:n eri ihmisoikeuselinten päätöksiin perustuvien velvoitteiden tutkimisesta ja täyttämisestä poliisin toimivaltaan kuuluvilla aloilla huolehtii esimerkiksi poliisin säilöönottotiloja koskevien Euroopan neuvoston suositusten täytäntöönpanosta tekee järjestelmällisiä tarkastuksia poliisin säilöönottotiloissa ja laatii raportteja ja suosituksia säilöön otettujen henkilöiden olojen parantamisesta tekee yhteistyötä muiden valtion viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja riippumattomien elinten kanssa kaikkien kansalaisten ihmisoikeuksien suojeluun liittyvissä asioissa ja antaa suosituksia, joilla pyritään varmistamaan, että poliisi noudattaa toiminnassaan lakia ja Kyproksen allekirjoittamia ja ratifioimia yleissopimuksia

suunnittelee ja toteuttaa ihmisoikeuksia koskevia koulutusohjelmia yhteistyössä Kyproksen poliisiakatemia kanssa laatii ja välittää ihmisoikeuksien suojelua ja edistämistä koskevia kiertokirjeitä ja ohjeita.

Syrjinnän torjunnasta vastaava toimisto

Syrjinnän torjunnasta vastaava toimisto raportoi Kyproksen poliisin rikososastolle, ja sen tavoitteena on ehkäistä ja torjua syrjintää, rasismia ja muukalaisvihaa.

Toimisto hoitaa muun muassa seuraavia keskeisiä tehtäviä:

varmistaa koordinoinnin, seurannan ja poliisien välisen yhteistyön rasististen tekojen ja tapausten ja motiiviltaan rasististen rikosten tutkinnassa ja kirjaamisessa

tekee yhteistyötä muiden valtion viranomaisten ja syrjinnän ja rasismiin torjuntaan keskittyvien kansalaisjärjestöjen kanssa

järjestää poliiseille täydennyskoulutusta yhteistyössä Kyproksen poliisiakatemia ja muiden organisaatioiden kanssa

toimii yhteistoimistona Kyproksen poliisin ja muiden sellaisten viranomaisten välillä, jotka vastaavat tehokkaamman, rasismin vastaisen politiikan suunnittelusta

vahvistaa kansainvälisiin ja EU:n suuntaviivoihin ja velvoitteisiin liittyvää kansallista säädöskehystä ja huolehtii sen täytäntöönpanosta.

Perheväkivallan ja lasten kaltoinkohtelun ehkäisystä ja seurannasta vastaava toimisto

Perheväkivallan ja lasten kaltoinkohtelun ehkäisystä ja seurannasta vastaava toimisto raportoi Kyproksen poliisin rikososastolle ja huolehtii ensisijaisesti koordinoinnista, täytäntöönpanosta ja tuen antamisesta.

Toimiston keskeisiin tehtäviin kuuluu asioiden ja tapausten seuranta, rikoksiin liittyvien asiakirjojen tutkiminen ja suositusten antaminen asioiden jatkokeskittelyä varten. Toimisto vastaa lain täytäntöönpanosta ja tekee yhteistyötä tapausten tutkijoiden, perheneuvojen tai sosiaalipalvelujen työntekijöiden ja muiden tällä alalla toimivien valtion ja yksityisen sektorin työntekijöiden sekä myös uhrien kanssa, joihin otetaan yhteyttä henkilökohtaisesti tai puhelimitse. Toimisto järjestää myös koulutustilaisuuksia poliiseille yhteistyössä Kyproksen poliisiakatemia kanssa.

Ihmiskaupan torjunnasta vastaava toimisto

Ihmiskaupan torjunnasta vastaava toimisto raportoi Kyproksen poliisin rikososastolle, ja sen tavoitteena on torjua ihmiskauppaa ihmiskaupan ja ihmisten hyväksikäytön ehkäisemisestä ja torjunnasta ja uhrien suojelusta annetun lain ja muiden asiaankuuluvien lakien ja poliisien velvoitteiden mukaisesti sekä Euroopan että kansainvälisellä tasolla.

Toimisto hoitaa muun muassa seuraavia keskeisiä tehtäviä:

käsittelee, analysoi ja hyödyntää tietoja toimiston vastuualueeseen kuuluvista rikoksista

koordinoi kaikkien osastojen ja virastojen toimintaa maanlaajuisten operaatioiden toimivien aikataulujen ja asianmukaisten järjestelyjen varmistamiseksi

tunnistaa ihmiskaupan tai hyväksikäytön uhreja tunnistamista koskevien ohjeiden ja säännösten mukaisesti

opastaa poliiseja ihmiskauppaan liittyvissä asioissa

seuraa ihmiskauppatapausten tutkintaa ja opastaa tarvittaessa kuulustelijoita heidän toimipaikastaan riippumatta

tutkii rikososastoa johtavan ylikomisarion ohjauksessa ihmiskaupan ja ihmisten hyväksikäytön ehkäisemisestä ja torjunnasta ja uhrien suojelusta annetun lain rikkomiseen liittyviä vakavia ja monimutkaisia tapauksia yhteistyössä alueen rikostutkintajaostojen koulutettujen tutkijoiden kanssa

vastaa muista maista saapuviin ihmiskauppaa koskeviin oikeusapupyynnöihin

ylläpitää tilastotietokantaa ja laatii raportteja ja tilastoja

hoitaa muita lakisääteisiä ja ihmiskauppaa koskevassa kansallisessa toimintasuunnitelmassa määriteltyjä tai poliisijohtajan antamia tehtäviä.

Turvatakseen ja suojellakseen tunnistettujen ihmiskaupan uhrien oikeuksia toimisto tekee sosiaalipalvelujen lisäksi yhteistyötä erilaisten kansalaisjärjestöjen kanssa (esimerkiksi Cyprus Stop Trafficking, KISA, Caritas ja Well Spring).

Lapsiasiavaltuutettu

Lapsiasiavaltuutetun virka perustettiin lapsiasiavaltuutetusta vuonna 2007 annetulla lailla nro 74(I)/2007, joka tuli voimaan 22. kesäkuuta 2007. Laissa säädetään muun muassa lapsiasiavaltuutetun nimittämisestä ja lapsiasiavaltuutetun toimiston perustamisesta ja toiminnasta. Lakia muutettiin lapsen oikeuksien suojelusta vuonna 2014 annetulla lailla nro 44(I)/2014 uusien kysymysten huomioon ottamiseksi.

Laissa on tärkeitä säännöksiä, joiden nojalla lapsiasiavaltuutetun toimisto toimii lapsen oikeuksien suojelusta ja edistämisestä vastaavana riippumattomana kansallisena ihmisoikeuselimenä. Lapsiasiavaltuutetulla on lain mukaan laajoja tehtäviä ja velvollisuuksia seuraavilla neljällä osa-alueella:

lainsäädännön sekä julkisen ja yksityisen sektorin menettelyjen ja käytäntöjen valvonta ja seuranta

lasten vaikutusmahdollisuudet ja osallisuus

lapsen oikeuksia koskeva koulutus ja oikeuksien tunnetuksi tekeminen lasten keskuudessa ja koko yhteiskunnassa

lasten edustaminen ja heidän etunsa ajaminen heitä koskeissa menettelyissä.

Ensimmäiseksi lapsiasiavaltuutetuksi nimitettiin Leda Koursoumba, joka toimii nyt toista kautta tässä tehtävässä.

Yhteystiedot:

Commissioner for Children's rights, Corner of Apelli St. and Pavlou Nirvana St., 5th floor, 1496 Nicosia

Puhelin: +357 22873200

Faksi: +357 22872365

childcom@ccr.gov.cy

Sähköposti:

Verkkosivusto: [http://www.childcom.org.cy/](http://www.childcom.org.cy)

Tietosuojavaltuutettu

Tietosuojavaltuutettu on riippumaton valvontaviranomainen, joka on perustettu henkilötietojen käsittelystä (yksityisyyden suoja) vuonna 2001 annetun lain nro 112(I)/2001 nojalla. Lailla saatettiin direktiivi 95/46/EY osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Tietosuojavaltuutettu valvoo henkilötietojen käsittelyä koskevan lain täytäntöönpanoa. Hänen tehtäviinsä kuuluu muun muassa tarkastusten tekeminen, laissa säädettyjen lupien myöntäminen ja hallinnollisten sakkojen määrääminen lain rikkomisesta. Tietosuojavaltuutettu tekee vastuualueeseensa kuuluvissa asioissa yhteistyötä muiden EU-maiden viranomaisten ja Euroopan neuvoston kanssa ja edistää näin EU:n kansalaisten yksityisyyttä ja henkilötietojen suojaamista oikeuksien kunnioittamista.

Tietosuojavaltuutettu toimii Europolin, Eurojustin sekä Eurodac-järjestelmän, SIS II -järjestelmän (toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän), VIS-järjestelmän (viisumitietojärjestelmän), TTJ-järjestelmän (tullitietojärjestelmän) ja IMI-järjestelmän (sisämarkkinoiden tietojärjestelmän) kansallisena valvontaviranomaisena.

Tietosuojavaltuutetun toimiston tavoitteena on antaa yleisölle entistä parempaa tietoa laissa säädettyistä oikeuksista ja ylläpitää yksityisyyttä suojaavaa toimintakulttuuria sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Vammaisten henkilöiden sosiaalisesta osallisuudesta vastaava osasto työ-, hyvinvointi- ja sosiaaliministeriössä

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista on tärkeä virstanpylväs vammaisuuden historiassa. Yleissopimuksessa veloitetaan valtiot toteuttamaan kaikki asianmukaiset lainsäädännölliset, hallinnolliset ja muut toimet vammaisten henkilöiden oikeuksien suojaamiseksi kaikilla elämänalueilla. Kyproksen tasavalta ratifioi Yleissopimuksen vuonna 2011 ja laati ja hyväksyi ensimmäisen kansallisen vammaistoimintasuunnitelman vuonna 2013.

Yhteyspisteenä toimiva vammaisten henkilöiden sosiaalisesta osallisuudesta vastaava osasto alkoi koordinoita YK:n vammaisyleissopimuksen sekä vuosien 2013–2015 ja 2017–2020 kansallisten vammaistoimintasuunnitelmien tehokasta täytäntöönpanoa.

Osasto pyrkii myös edistämään vammaisten henkilöiden sosiaalista suojelua, sosiaalista osallisuutta ja työllistymistä. Sen keskeisiä tehtäviä ovat seuraavat: vammaisuutta ja toimintakykyä koskevien arviointien tekeminen ja todistusten antaminen

sosiaalietuuksien myöntäminen vammaisille henkilöille

suoran ja epäsuoran ammatillisen kuntoutuksen ja muiden tukipalvelujen tarjoaminen.

Osaston visiona on parantaa vammaisten henkilöiden elämänlaatua ja avata heille uusia sosiaalisen integraation mahdollisuuksia suunnittelemalla, koordinoimalla ja toteuttamalla uudistuksia.

Kansallinen naisten oikeuksien mekanismi

Kansallinen naisten oikeuksien mekanismi perustettiin 16. helmikuuta 1994 ministerineuvoston päätöksen nro 40.609 nojalla.

Kansallisella naisten oikeuksien mekanismilla on keskeinen rooli lakiin perustuvan naisten syrjinnän poistamista tavoittelevan hallituksen politiikan suunnittelussa ja edistämässä sekä miesten ja naisten tasa-arvon varmistamisessa kaikilla lainsäädäntöaloilla. Lisäksi se auttaa yhdenvertaisuuden ja yhtäläisten mahdollisuuksien periaatteen vakiinnuttamisessa käytäntöön, mikä edellyttää muun muassa asennemuutosta, naisia heidän monissa eri rooleissaan tukevien ohjelmien edistämistä sekä tasa-arvon sisällyttämistä kaikkiin ohjelmiin ja politiikkoihin.

Kansallisen naisten oikeuksien mekanismin neuvoston ja kansallisen komitean puheenjohtajana toimii ministerineuvoston 23. huhtikuuta 2014 tekemän päätöksen nro 76.789 mukaisesti tasa-arvovaltuutettu, ja mekanismin pääsihteeristössä työskentelee oikeus- ja yleisen järjestyksen ministeriön tasa-arvoyksikön virkamiehiä.

Kansalliseen naisten oikeuksien mekanismiin kuuluu kolme kollektiivista elintä: (a) neuvosto, (b) kansallinen komitea ja (c) ministeriöiden välinen komitea. Lisäksi sillä on pääsihteeristö.

Kansallisen naisten oikeuksien mekanismin *neuvoston* jäsenenä on 19 järjestöä: naisjärjestöjä, ammattiliittoja ja muita kansalaisjärjestöjä, mukaan lukien kaksi kyproksenturkkilaista naisjärjestöä (luettelo neuvoston jäsenjärjestöistä on liitteenä).

Kansallisen naisten oikeuksien mekanismin *kansallisessa komiteassa* on mukana 69 järjestöä, muun muassa poliittisiin puolueisiin yhteydessä olevia järjestöjä, naisiin kohdistuvan väkivallan ja naisten hyväksikäytön torjuntaan keskittyneitä järjestöjä, koulutusjärjestöjä, tutkimusjärjestöjä, rasismiin vastaisia järjestöjä, maatalousjärjestöjä, ammattiliittoja, rauhanjärjestöjä, siirtymään joutuneita henkilöitä auttavia järjestöjä, perhejärjestöjä ja lapsijärjestöjä.

Kansallisen naisten oikeuksien mekanismin *ministeriöiden väliseen komiteaan* kuuluu naisten oikeuksista vastaavia virkamiehiä kaikista ministeriöistä sekä EU:n ohjelmien, koordinoinnin ja kehittämisen pääosastolta.

Pääsihteeristö valmistelee kansallisen naisten oikeuksien mekanismin kaikkien elinten kokoukset ja auttaa tehtyjen päätösten täytäntöönpanossa antamalla hallinnollista ja tieteellistä tukea ja opastusta.

Ihmisoikeuksia ja miesten ja naisten yhtäläisiä mahdollisuuksia käsittelevä parlamentin valiokunta

Ihmisoikeuksia ja miesten ja naisten yhtäläisiä mahdollisuuksia käsittelevän parlamentin valiokunnan päätehtävänä on tutkia parlamentaarisen valvonnan yhteydessä, noudatetaanko Kyproksella maan perustuslain ja asiaankuuluvan lainsäädännön säännöksiä ja kansainvälisten sopimusten määräyksiä.

Valiokunta tarkastelee tässä yhteydessä kansalaisiin ja muihin Kyproksella asuviin henkilöihin kohdistuneita ihmisoikeusloukkauksia ja raportoi niistä parlamentin edustajainhuoneelle.

Päivitetty viimeksi: 11/04/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.